

ÚVODNÁ STRANA PROJEKTOVÉHO DOKUMENTU

1. Partnerská krajina, miesto realizácie projektu: Moldavsko, Kišiňov		2. Projektové číslo: SAMRS/2017/MD/1/4
3. Názov projektu: Budovanie kapacít pre implementáciu Rozšírenej zodpovednosti výrobcov v Moldavskej republike.		
4. Sektorová priorita: • zlepšenie, resp. zavádzanie systémov nakladania a spracovania odpadu vrátane sanitácie s dôrazom na vidiecke oblasti, • zavádzanie systémov zberu, spracovania a zneškodnenia nebezpečného odpadu, • podpora systému rozšírenej zodpovednosti výrobcov pri nakladaní s odpadom a efektívneho zapojenia podnikateľského sektora do zberu a spracovania odpadu, • zvyšovanie environmentálneho povedomia verejnosti (predovšetkým v oblasti ochrany zdrojov pitnej vody a prevencie vzniku nelegálnych skládok odpadu).		5. CRS kód (5 miestny): 41010
6. Predpokladaný dátum začiatku: 11/2017	7. Predpokladaný dátum ukončenia: 04/2019	
8. Požadovaná dotácia z ODA (EUR): 97 092,48 €	9. Celkové spolufinancovanie žiadateľa (EUR): 10 789,00 €	
10. Partnerská organizácia v krajine prijímateľa (meno, adresa, kontakty): Úrad pre prevenciu znečisťovania životného prostredia Moldavskej republiky Str. Dosoftei 156A, bir 310 2004 Kišiňov Moldavsko		

11. Stručná charakteristika projektu (max. 250 slov):

Predkladaný projekt je z celkového hľadiska zameraný na zlepšovanie životných podmienok a kvality životného prostredia obyvateľov Moldavskej republiky zvyšovaním efektivity odpadového hospodárstva, pričom je dôraz kladený na legislatívnu a funkčnú pomoc, a to aj v snahe o dosiahnutie štandardov EÚ.

Špecifickým cieľom projektu je efektívnejší manažment odpadov, a to prostredníctvom zavádzania systému Rozšírenej zodpovednosti výrobcov (RZV) pre elektrozariadenia.

Dôležitými faktormi v tomto procese je stanovený legislatívny rámec a jeho regulácia orgánmi štátnej správy, miera zapojenia podnikateľského sektora do zberu a spracovania odpadu, ale aj miera environmentálneho povedomia verejnosti a zapojenia spotrebiteľov do systému spätného odberu elektrozariadení po dobe životnosti. Pre adresovanie tejto problematiky budú v rámci projektu uskutočňované aj aktivity, zamerané na technickú pomoc pri formulácii právnych predpisov, podporu integrácie dotknutých subjektov do systému RZV (prehľad základných požiadaviek, workshopy a pod.) a šírenie informácií a osvetu v snahe dosiahnuť pozitívnu odozvu podnikateľského sektora a obyvateľstva pri naplňaní princípov schémy RZV.

Aktivity naplánované pre implementáciu projektu sú zhrnuté v nasledovných bodoch:

- Analýza existujúcej moldavskej legislatívy v odpadovom hospodárstve, zhodnotenie aktuálnej situácie v súvislosti so schémou Rozšírenej zodpovednosti výrobcov, vyhodnotenie nedostatkov a potrieb
- Spracovanie prehľadu k základným administratívnym a technickým požiadavkám systému RZV so zameraním na elektrozariadenia s možnosťami efektívneho uplatnenia v Moldavsku
- Vypracovanie technického návrhu na doplnenie, resp. zmeny v existujúcom systéme RZV a v zavedenej platnej legislatíve
- Šírenie informácií o systéme RZV a osвета so zameraním na elektrozariadenia
- Nákup a distribúcia kontajnerov na vhadzovanie malých elektrospotrebičov po dobe životnosti, umiestnenie kontajnerov na miesta s vysokou návštevnosťou obyvateľov

1. ZHRNUTIE V SLOVENSKOM A ANGLICKOM JAZYKU (MAX. 2 STRANY)

1. 1. Zhrnutie projektu v slovenskom jazyku

Moldavská republika je krajina s prechodovou ekonomikou, pre ktorú je v rámci rozvojovej spolupráce dôležitá a vítaná akákoľvek pomoc a podpora v posilňovaní stability a funkčnosti demokratického štátu a v snahách o zlepšovanie životných podmienok obyvateľstva v krajine. Takáto pomoc a podpora je aj celkovým cieľom predkladaného projektu. Dôležitú úlohu v dosahovaní tohto cieľa zohrávajú základné funkčné elementy štátu, akými sú orgány štátnej správy, hospodársky sektor a verejnosť.

Špecifickým cieľom navrhovaného projektu je zlepšenie stavu odpadového hospodárstva a zároveň kvality životného prostredia. Zameriava sa na zlepšenie situácie v manažmente odpadov, a to prostredníctvom zavádzania systému Rozšírenej zodpovednosti výrobcov (RZV) pre elektrozariadenia.

V súčasnej dobe sa aj Moldavsko, podobne ako iné krajiny východnej Európy, vyznačuje pomerne rýchlo sa rozvíjajúcou infraštruktúrou a nárastom využívania informačných a komunikačných technológií. S týmto faktorom úzko súvisí aj zvýšená miera produkcie odpadu z elektrických a elektronických zariadení (elektroodpad) a potreba efektívneho manažmentu tohto odpadového prúdu, ktorý je v súčasnosti najrýchlejšie sa rozvíjajúcim odpadovým prúdom aj z globálneho hľadiska a problémom nielen čo sa týka kvantity, ale aj v kontexte s obsahom nebezpečných látok.

Krajina však nedisponuje dostatočnými vlastnými inštitucionálnymi a finančnými kapacitami na vytvorenie systému environmentálne vhodného nakladania s odpadom z elektrozariadení, zameraného na presadzovanie a implementáciu princípu „zodpovednosti výrobcov“. Z tohto dôvodu sa projekt prostredníctvom aktivít a ich výsledkov zameriava na posilňovanie legislatívneho rámca v oblasti odpadového hospodárstva, motiváciu podnikateľského sektora a podporu trhového prostredia v zavádzaní kolektívneho systému ako základného piliera schémy Rozšírenej zodpovednosti výrobcov a tiež na zvyšovanie informovanosti obyvateľstva a orgánov štátnej správy o environmentálne vhodnom nakladaní s elektroodpadom a pozitívnych dopadoch zavedenia a uplatňovania tohto systému.

Prvou plánovanou aktivitou projektu je dôkladná analýza aktuálnej situácie a stavu v odpadovej legislatíve Moldavska, ktorá zároveň zhodnotí aj už zavedené legislatívne opatrenia a súčasnú mieru uplatňovania existujúcich prvkov systému RZV v moldavskej praxi. Výsledkom analýzy bude správa – report, obsahujúci aj vyhodnotenie nedostatkov a potrieb pre dosiahnutie efektívneho nakladania s elektroodpadom v systéme RZV.

Výsledkom druhej aktivity bude systematický prehľad funkčných a legislatívnych požiadaviek na efektívne plnenie účelu schémy RZV, ako pomôcka pri jej ďalšej implementácii v podmienkach Moldavskej republiky. Zároveň budú určené zúčastnené strany a definované ich zodpovednosti.

V ďalšej aktivite sa projekt zameria na návrh konkrétnych krokov a zmien pre vylepšenie odpadového hospodárstva v oblasti elektroodpadov v súlade s RZV a kolektívnym systémom plnenia povinností výrobcov voči elektrozariadeniam. Výstupom bude technická správa s odporúčaniami a podrobnými návrhmi opatrení.

V aktivite, zameranej na zvýšenie informovanosti podnikateľského sektora, štátnej správy a verejnosti, bude riešená tvorba propagačných materiálov a ich distribúcia aj prostredníctvom plánovaného workshopu pre zainteresované subjekty.

Popri potrebe šírenia informácií je kľúčovým faktorom k úspešnému uplatňovaniu princípov zodpovednosti výrobcov zabezpečenie podmienok na vrátenie elektrozariadení po dobe životnosti do materiálového cyklu, čiže dostatočné kapacity a vybavenie na ich spätný obeh od spotrebiteľov. Preto je jednou z aktivít projektu aj nákup a vhodné umiestnenie kontajnerov na vhadzovanie drobného elektroodpadu od obyvateľov. Kontajnery budú sprevádzané podrobnou

informáciou (plagáty, nálepky, letáky) o účele a význame ich umiestnenia v rámci manažmentu odpadov s aplikovaním princípov RZV s vyzdvihnutím environmentálneho aspektu tejto iniciatívy.

1. 2. Project summary

The Republic of Moldova is a country with economy in transition, which welcomes development cooperation and any assistance and support in strengthening the stability and functioning of a democratic state and in efforts to improve the living conditions of the population in the country. Such assistance and support is the overall objective of the proposed project. Important role in achieving this objective have the essential functional elements of the state, such as government bodies, economic sector and the public.

The specific objective of the proposed project is to improve the status of waste management as well as quality of the environment. It aims to improve the situation in waste management, through the introduction of Extended producer responsibility (EPR) for electrical and electronic equipment.

Currently, the Republic of Moldova, like other Eastern European countries, is characterized by relatively rapidly developing infrastructure and increased use of information and communication technologies. This factor is closely related to the increased rate of production of waste electrical and electronic equipment (WEEE) and the need for efficient management of this waste stream, which is currently the fastest growing waste stream from a global perspective and challenge not only in terms of quantity, but also in context of containing hazardous substances.

However, the country does not have sufficient national institutional and financial capacities for the creation of environmentally sound management of electrical and electronic equipment, aimed at promoting and implementing the principle of "producer responsibility". For this reason, the project focuses through the activities and their results at strengthening of the legislative framework in the field of waste management, motivation of business sector and supporting the market environment in the implementation of the collective system as an essential pillar of the extended producer responsibility scheme. It also aims to raise the awareness of the public and state administration bodies about environmental sound management of WEEE and the positive impact of the implementation and application of the EPR system.

The first activity planned within the project is a thorough analysis of the current situation and status of the waste legislation of Moldova, which also evaluates already implemented legislative measures and the current level of application of concrete elements of EPR in Moldovan practice. The result of the analysis will be a report, containing the assessment of gaps and needs in order to achieve effective management of electronic waste in the EPR system.

The result of the second activity will be a systematic review of functional and legal requirements for the effective fulfillment of purposes of the scheme, to assist with the further implementation in specific conditions of Moldova. At the same time, the relevant stakeholders will be determined and their responsibilities defined.

In the next activity, the project will focus on proposal of concrete steps, actions and changes to improve waste management in the area of WEEE in accordance with rules of EPR and means of applying the collective system of obligations to the EEE manufacturers. The output of this activity will be a technical report with recommendations and specific proposals for action.

The activity aimed to increase awareness of the business sector, government and the public will be dealing with production of information materials and their distribution, which will also be disseminated through the planned workshop for stakeholders.

In addition to the need for information dissemination, a key factor to the successful implementation of the principles of producer responsibility is to ensure good conditions for the return of the end-of-life electrical and electronic equipment from consumers back into the material cycle, which means that sufficient capacity and equipment for the take-back system

should be provided. Therefore, one of the project activities includes purchase and identification of suitable location for containers for collection of small WEEE from citizens. Containers shall be accompanied by detailed information (posters, stickers, leaflets) about the purpose of their installation and their role in the waste management under the ERP scheme in line with environmental aspect of this initiative.

2. ANALÝZA PROBLÉMOV A ZDÔVODNENIE PROJEKTU (MAX. 3 STRANY)

2. 1. Identifikácia problémov a analýza potrieb

Z hľadiska pristúpenia Moldavska do EÚ a podpisu Asociačnej dohody medzi Európskou úniou a Moldavskou republikou v apríli 2014, je potrebný nový prístup k problematike odpadového hospodárstva na základe ratifikovaných dohôd a dohovorov. Európske právo je meradlom pre krajiny ašpirujúce na prijatie do EÚ, pokiaľ ide o vývoj vnútroštátnych právnych predpisov. Na prípravu krajiny v rámci lepšej ochrany ľudského zdravia a na záväzky pristúpenia do EÚ v oblasti životného prostredia sú potrebné také opatrenia a vnútroštátne právne úpravy v odpadovom hospodárstve, aby mohla byť prekonaná fragmentácia a vyriešené medzery v legislatívnej, inštitucionálnej a technickej infraštruktúre.

Ministerstvo životného prostredia Moldavskej republiky v posledných rokoch získalo investície a zahájilo rad aktivít na posilnenie tak politického a právneho rámca v tejto oblasti, ako aj zníženie negatívneho dopadu národného hospodárskeho sektora na životné prostredie a ľudské zdravie.

Nový Zákon o odpadoch č. 209 z 17.06.2016, ktorý bol spracovaný s intenzívnou podporou partnera, využijúc ODA podporu v predchádzajúcich dvoch projektoch, zodpovedá všetkým predpisom smerníc EÚ v tejto oblasti, a čo je najdôležitejšie, stanovuje nové nastavenie úloh a povinností orgánov a hospodárskych subjektov, a napriek realizácii v krátkodobom horizonte by sa mal stať hlavnou hnacou silou pre podporu rozvoja v manažmente odpadov.

Navrhovaný projekt bude najmä podporou pre realizáciu regulačného rámca a presadzovanie nového zákona o odpadoch, zahrňujúceho európske smernice a nariadenia, a to najmä v kontexte rozšírenej zodpovednosti výrobcov, spravujúcej tok odpadov, ktorý je predmetom tohto projektového návrhu.

Preto by mal projekt podporiť definovanie fungujúceho právneho rámca a zavedenie systému RZV v Moldavsku, ako bolo žiadateľom doporučené v záveroch predchádzajúcich projektov s uplatňovaním hlavných kompetencií a koordinačných postupov, vrátane technických a finančných aspektov jednotlivých oblastí, ktoré by mali byť ďalej upravené v technickej vyhláške

Moldavská republika sa aktívne zúčastňuje medzinárodnej spolupráce a je zároveň členom mnohých medzinárodných organizácií. Inklinuje smerom k udržateľnému rozvoju spoločnosti prostredníctvom aktivít s dôrazom na najlepšie medzinárodné environmentálne postupy ratifikáciou viacerých medzinárodných zmlúv v oblasti životného prostredia a vykonávaním vyplývajúcich opatrení, vrátane nasledovných základných medzinárodných environmentálnych dohovorov, spravujúcich chemické látky a nakladanie s odpadom:

- **Bazilejský dohovor** ratifikovala Moldavská republika 2. júna 1998 rozhodnutím parlamentu č. 1599-XIII z 10. marca 1998;
- **Rotterdamský dohovor** o prioritne oznamovanom schvaľovacom postupe bol ratifikovaný Moldavskou republikou v súlade so zákonom č. 389-XV z 25. novembra 2004;
- **Štokholmský dohovor** o perzistentných organických látkach bol ratifikovaný Moldavskou republikou podľa zákona č. 40-XV z 19. februára 2004;

- Dňa 10. októbra 2013 Moldavsko podpísalo **Minamatský dohovor** o ortuti a predpokladá sa jeho skorá ratifikácia. V súčasnej dobe bol schválený zákon o ratifikácii Minamatského dohovoru a krajina pripravuje sadu dokumentov pre depozitára sekretariátu dohovoru pred prvou Konferenciou zmluvných strán dohovoru. Moldavsko ukončilo projekt na iniciačné zhodnotenie manažmentu ortuti v krajine financovaný finančným mechanizmom GEF.

2.2. Relevantné štúdie, prieskumy žiadateľa/partnera a komplementárne projekty

Podpora a uplatňovanie Zákona o odpadoch a jeho regulačného rámca:

Nový zákon o odpadoch č.209 z 29.07.2016 nadobudne platnosť 23. decembra 2017, čo znamená pre Ministerstvo životného prostredia ako pre hlavný zodpovedný orgán potrebu vypracovať v priebehu 2 rokov celý súbor opatrení v regulačnom rámci stanovenom v tomto zákone. Zavedenie a propagácia rozšírenej zodpovednosti výrobcov na celoštátnej úrovni je dôležitá a naliehavá potreba tohto zákona. Vykonávajú sa aktivity súvisiace so sekundárnou legislatívou, najmä regulácia odpadov z elektrických a elektronických zariadení a vypracovanie vládneho rozhodnutia o zriadení informačného systému odpadového hospodárstva. MŽP MR potrebuje podporu pre spustenie tohto informačného systému a presadzovanie nových právnych predpisov o nakladaní s odpadom, najmä v súvislosti s RZV.

Realizované štúdie uskutočniteľnosti:

Štúdie uskutočniteľnosti a environmentálne zhodnotenie manažmentu odpadov v oblastiach Cahul a Cantemir.

V rámci projektu: „Modernizácia oblastných služieb“ implementovaného s podporou nemeckej medzinárodnej agentúry pre kooperáciu, Sektorové regionálne programy a Manažment pevných odpadov pre severnú a centrálnu rozvojovú oblasť boli vypracované a schválené vo februári 2014 regionálnymi rozvojovými samosprávami. V súčasnosti sa pripravujú štúdie uskutočniteľnosti a správy o vplyve na ŽP (EIA) v kontexte vytvorenia integrovaného systému odpadového hospodárstva v troch z ôsmich regiónov Moldavska definovaných v súlade so stratégiou nakladania s odpadmi v Moldavskej republike na roky 2013-2027, menovite:

- Južný rozvojový regón – Cahul, Cantemir, Taraclia, Ceadir Lunga a Vulcanesti oblasti;
- Centrálny rozvojový regón – Calarasi, Nisporeni a Ungheni oblasť;
- Severný rozvojový regón – Briceni, Donduseni, Edinet a Ocnita oblasť.

V rámci projektu financovaného vládou Českej republiky a implementovaného s pomocou českej agentúry pre rozvojovú spoluprácu boli vypracované dve štúdie uskutočniteľnosti a správa o vplyve na ŽP (EIA) vytvorenia integrovaného systému odpadového hospodárstva pre južný rozvojový regón – oblasť Causeni, Basarabeasca a Stefan Voda a oblasť Cimislia Leova a Comrat.

Nový integrovaný systém manažmentu odpadov bude zhrňať zber a preparvu odpadov, prepravné stanice, triediace a kompostovacie stanice a regionálnu skládku. K dnešnému dňu boli vypracované štúdie uskutočniteľnosti v kontexte vytvorenia integrovaného systému odpadového hospodárstva v regióne zahrňujúcom oblasti Cahul, Cantemir, Taraclia, Ceadir Lunga a Vulcanesti a dokumentácia o vplyve na ŽP (EIA) odovzdaná relevantnej inštitúcii pre konečné zhodnotenie po tom, čo bola informovaná verejnosť a zorganizované verejné prerokovania. Zvyšné dve štúdie sa momentálne nachádzajú v rovnakom procese.

Štúdia uskutočniteľnosti pre oblasti Cahul, Cantemir, Taraclia, Ceadir Lunga a Vulcanesti predpokladá vytvorenie regionálnej skládky komunálneho odpadu v Cahule a prepravných staníc v Canii, Centemire a Taraclii. V rámci týchto zariadení odpadového hospodárstva budú technológie na skladovanie (Cahul), kompostovanie (Cahul, Cania a Taraclia) ako aj triedenie recyklovateľného odpadu (Cahul, Taraclia).

Dočasné skladovanie vybraných nebezpečných odpadov vyseparovaných z komunálneho odpadu, predpokladaná aktivita v rámci konceptu vytvorenia Centra pre manažment nebezpečných odpadov (Singera, samospráva Kišinov) je zabezpečená v regionálnom sklade Cahul. Rovnaký

princíp bude aplikovaný aj pre zvyšné štúdie uskutočniteľnosti vypracované pre jednotlivé systémy regionálneho odpadového hospodárstva.

Spomínaný koncept bol pripravený v rámci spoločného programu Rumunsko-Ukrajina-Moldavsko 2007-2013, financovaného EÚ a kofinancovaného dotknutými krajinami a mal by zabezpečiť manažment historického ako aj súčasných nebezpečných odpadových tokov s cieľom redukovať znečistenie v tomto sektore.

V spojitosti so stanovenými cieľmi udržateľného rozvoja do roku 2030 a ašpirácie na členstvo v EÚ sa moldavský parlament zaviazal vylepšiť účinnosť a efektívnosť manažmentu chemických látok a odpadov, zabezpečiť rovnaké možnosti a dosiahnuť rovnováhu medzi záujmami zainteresovaných subjektov a náležitou kontrolou štátu. Napriek tomu, že Moldavská republika ratifikovala tri medzinárodné environmentálne dohovory je stále potrebné zlepšiť manažment chemických látok a odpadov v krajine.

Navrhovaný projekt stavia na aktivitách krajiny zameraných na prioritné chemické látky, problematiku odpadov a má za cieľ zdokonaľiť situáciu v Moldavsku; prekonať rozdrobenosť, zamerať sa na nedostatky v legislatíve, inštitucionálnom zabezpečení a výmenu informácií ako aj spoluprácu sektorov propagáciou synergického prístupu v oblasti chemických a medzinárodných environmentálnych dohovorov. Osobitné úsilie by malo byť kladené na podporenie silnej spolupráce parlamentu so súkromným sektorom, teda priniesť mechanizmus regionalizácie, financovania a spolufinancovania, čo by umožnilo zavedenie problematiky rozšírenej zodpovednosti v Moldavsku. Súčasný projekt:

- Napomôže, na národnej úrovni, spolupráci a koordinácii viacerých zainteresovaných subjektov a sektorov;
- Podporí prijatie, monitoring a účinnosť legislatívy ako i regulačného rámca pre vhodné nakladanie s chemickými látkami a odpadmi;
- Podporí zodpovednosť a zapojenie súkromného sektoru.

Žiadateľ realizoval v nedávnej minulosti tri projekty s celkovým zameraním na environmentálne vhodné nakladanie s odpadom z elektrických a elektronických zariadení. Projekty boli zamerané na vytvorenie systému, technickú pomoc a bol realizovaný projekt na zvýšenie environmentálneho povedomia a uvedomenia si rizík, ku ktorým môže prísť pri nevhodnom nakladaní s e-odpadom. Tento konkrétny projekt bol realizovaný ako pilotný pre oblasť okolia Cahul.

Žiadateľ bude v roku 2017 s partnerom realizovať projekt zameraný na testovanie príručky pripravenej expertnou pracovnou skupinou bazilejského dohovoru zameranou na legislatívny rámec a príručky na manažment e-odpadu. Partner je súčasťou tohto regionálneho projektu financovaného z environmentálneho programu OSN UNEP-u.

3. CIELE, ŠPECIFICKÉ CIELE, VÝSTUPY A AKTIVITY PROJEKTU (MAX. 10 STRÁN)

3.1. Celkový cieľ projektu

Celkovým cieľom projektu je podpora Moldavska v budovaní stabilného fungujúceho demokratického štátu a zlepšenie životných podmienok jeho obyvateľov.

Projekt sa zameriava na oblasť odpadového hospodárstva v jeho veľmi aktuálnej problematike, ktorou sú odpady z elektrických a elektronických zariadení. Vzhľadom na dlhodobý rozvoj infraštruktúry, vzostup informatizácie a rozvoj elektronických služieb ide v súčasnosti o najrýchlejšie rastúci prúd odpadov, ktorý bez dôsledného systému zberu a recyklácie predstavuje jednak nežiaduce zaplňovanie objemových kapacít vybudovaných skládok odpadu, ale najmä stratu využiteľných druhotných surovín a vzácnych kovov a v neposlednom rade hrozbu úniku nebezpečných látok do životného prostredia a negatívneho vplyvu na zdravie ľudí.

Projekt je zameraný na vzdelávanie (zvyšovanie environmentálneho povedomia) a budovanie odborných kapacít v odpadovom hospodárstve s perspektívou tvorby nových pracovných príležitostí v tomto

odvetví. Snahou je zlepšovanie kvality životného prostredia zavádzaním praktických, efektívnych a trvalo udržateľných riešení manažmentu toku elektroodpadov v krajine. Jeho základnými myšlienkami v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti sú: ochrana zdravia obyvateľstva a životného prostredia, prevencia negatívnych dopadov zmeny klímy, šetrné využívanie prírodných zdrojov, skvalitňovanie správy vecí verejných, ale aj zdieľanie skúseností a know how. Úspešné zrealizovanie projektu si taktiež dáva za cieľ prispieť k budovaniu regionálnych a národných odborných kapacít, k vytváraniu perspektív pre nové pracovné miesta, k podpore tvorby trhového prostredia v schéme odpadového hospodárstva, k posilneniu legislatívneho rámca v danej problematike a ku zvýšeniu vzdelanosti a povedomia v správnom manažmente elektroodpadov ako z environmentálneho, tak aj zo sociálneho a ekonomického hľadiska.

3.2. Špecifické ciele projektu

Špecifickým cieľom projektu je skvalitnenie životného prostredia zefektívnením systému sanitácie a odpadového hospodárstva. Cieľ svojim zameraním prispieva k očakávaným výsledkom stanoveným v Stratégii SR pre rozvojovú spoluprácu s Moldavskou republikou na roky 2014 -2018. Ide o vytvorenie vhodných podmienok pri dosahovaní funkčných a legislatívnych systémových zmien pre zlepšenie podnikateľského prostredia a tvorbu trhového prostredia malého a stredného podnikania v odpadovom hospodárstve v súlade s ochranou a zachovávaním kvality životného prostredia.

Očakávaným dôsledkom úspešne uskutočneného projektu je celkové napredovanie krajiny v oblasti odpadového hospodárstva zlepšením manažmentu a príslušnej existujúcej legislatívy zameranej na elektroodpad. Predpokladom je tu podpora priaznivých legislatívnych a regulačných zmien, vrátane postupov zameraných na nakladanie a monitoring tokov elektroodpadov, cez zavedenie trvalo udržateľného a rentabilného modelu zberu a recyklácie, a k vytvoreniu systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu (dovozcu, distribútora) a k zvýšeniu povedomia verejnosti a dotknutých subjektov o správnom manažmente elektroodpadov.

Pre pozitívny vývoj týmto smerom je potrebné dosiahnuť tieto špecifické ciele projektu:

- Stanovenie základných funkčných a legislatívnych požiadaviek na RZV
- Tréning pre rôzne zainteresované subjekty zameraný na prácu s registrom (informačný systém)
- Navrhnutie konkrétnych krokov na efektívne uplatnenie systému RZV a environmentálne vhodné nakladanie s elektroodpadom
- Tréning zameraný na zvyšovanie environmentálneho povedomia v súvislosti s elektroodpadom, vytváranie RZV, propagácia e-boxu a propagačné materiály.

3.3. Výstupy projektu a indikátory

Počas implementácie predkladaného projektu bude snahou oboch projektových tímov a ich spoluprácou viesť jednotlivé naplánované aktivity smerom k výsledkom, ktoré by mali predstavovať základné piliere k naplňaniu vytýčených cieľov projektu. Prvá aktivita, v rámci ktorej sa bude vyhodnocovať celkový aktuálny stav odpadového hospodárstva v Moldavsku, bude odrazovým mostíkom pre ďalšie fázy projektu, v ktorých bude dôležité vytýčiť požiadavky, elementárne kroky a najdôležitejšie prvky k správne zavedenému systému Rozšírenej zodpovednosti výrobcov. So zameraním sa na elektrozariadenia ako jeden z najvýraznejších prúdov vyhradených výrobkov, bude úlohou prác a projektových aktivít dosiahnuť výsledky, ktoré môžu výrazne napomôcť pri formulovaní politiky na posilnenie environmentálne vhodného manažmentu odpadov prostredníctvom Rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

Projekt bude riešiť viaceré základné kroky a požiadavky tohto procesu, akými sú:

- definovať hlavné prvky systému
- na základe vymedzenia pojmov určiť zainteresované strany a ich úlohy v schéme
- funkčnosť registračného systému výrobcov / povinných osôb

- spôsob ohlasovania údajov
- zriadenie kolektívneho systému nakladania s odpadmi a Organizácie zodpovednosti výrobcov
- technické zabezpečenie v rámci spätného získavania materiálov z odpadov (elektroodpadov)
- zabezpečiť informovanosť, osvetu a motiváciu relevantných subjektov na všetkých úrovniach vrátane verejnosti.

Výstup	Popis	Indikátory	Zodpovednosť
1.1 Report z výsledkov analýzy aktuálnej situácie a súčasného štádia uplatňovania jednotlivých prvkov Rozšírenej zodpovednosti výrobcov a platných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve Moldavska 1.2 Zrealizovaný úvodný workshop k projektu pre cca 25 osôb	1.1 Sumarizácia základných informácií o stave moldavskej legislatívy a zhrnutie všetkých súvisiacich dokumentov v odpadovom hospodárstve, definovanie aktuálnej miery zavedenia RZV v krajine 1.2 Workshop k zahájeniu a predstaveniu projektu pre relevantné subjekty, úvod do problematiky RZV	Úvodný prehľad ako východiskový stav (správa) Zaškolené relevantné subjekty	Žiadateľ + Partner
2. Prehľad funkčných a legislatívnych požiadaviek na efektívne plnenie účelu schémy RZV pre elektrozariadenia s prihliadnutím na aktuálnu situáciu a možnosti aplikovania schémy v Moldavsku, vyšpecifikované zúčastnené strany a ich zodpovednosti	Stanovené základné funkčné a legislatívne požiadavky RZV pre elektrozariadenia pri jednotlivých prvkoch: - definície - zainteresované subjekty a ich zodpovednosti - špecifikácia jednotlivých skupín hráčov v schéme (výrobcovia, spotrebiteľia, štátna správa, a pod.) - registračný systém výrobcov - kolektívny / individuálny systém, ich zriadenie a činnosť - Organizácie zodpovednosti výrobcov - určovanie cieľov a limitov zberu a zhodnocovania - ekonomické aspekty (poplatky, finančný tok atď.) - informovanosť a osvetu Zadefinovaná uplatniteľnosť základných požiadaviek a prvkov RZV v aktuálnych podmienkach Moldavska	Identifikované základné požiadavky schémy RZV pre elektrozariadenia. Špecifikované skupiny subjektov podľa funkcie v systéme RZV	Žiadateľ + Partner
3. Tréning pre štátnu správu a tréning pre výrobcov elektrozariadení, školenie k vyhradenému prúdu výrobkov (elektrozariadenia)	3-dňová školiaca aktivita zahŕňujúca: - Tréning pre štátnu správu a výrobcov k informačnému systému - Tréning pre výrobcov elektrozariadení k registračnému systému - Školenie so zástupcom Organizácie zodpovednosti výrobcov / koordinačného centra pre vyhradený prúd výrobkov (elektrozariadenia) zo Slovenska.	Zaškolená štátna správa a výrobcovia elektrozariadení	Žiadateľ + Partner
4. Technická správa návrhu na vylepšenie, resp. zmeny v existujúcom systéme a v zavedenej platnej legislatíve týkajúcej sa RZV v Moldavsku - zvýšenie kapacít, zefektívnenie legislatívneho rámca a funkčnosti zavedeného systému	Navrhnuté konkrétne kroky a definované potreby pre efektívne uplatnenie systému RZV a environmentálne vhodné spôsoby nakladania s elektroodpadom ako časti celého životného cyklu elektrozariadení a správne fungovanie spätného odberu elektroodpadu. Odporúčania legislatívneho ale aj funkčného a technického charakteru, prispôbené situácii v Moldavsku.	Dokument technického návrhu potrebných legislatívnych a funkčných krokov	Žiadateľ
5. Inštalované kontajnery na vhadzovanie malých elektrospotrebičov po dobe životnosti	Rozšírené možnosti pre spätný odber malého elektroodpadu pomocou zberných nádob – kontajnerov (e-boxov), ktoré predstavujú dôležité rozhranie medzi využitím zariadenia u spotrebiteľa a zabezpečením využitia materiálov, z ktorých pozostáva. Kontajnery (e-boxy) umiestnené s ohľadom na dostupnosť pre spotrebiteľov a zároveň pre subjekt zabezpečujúci odber vyzbieraného elektroodpadu.	Zlepšenie technických kapacít spätného zberu elektrozariadení	Žiadateľ + Partner
6.1 Zvýšená informovanosť zainteresovaných subjektov a verejnosti o potrebe aktívnej participácie v schéme RZV pre elektrozariadenia a v systéme spätného zberu elektroodpadov, partnerom zabezpečená distribúcia letákov, plagátov a iných propagačných výstupov projektu. 6.2 Zrealizovaná kampaň „EPR week“ a tematický workshop pre zainteresované subjekty (cca. 30 osôb) zo štátnej správy a priemyslu (výrobcovia / dovozcovia) k záveru projektu, odprezentované výsledky a závery	6.1 Vypracované a distribuované propagačné materiály pre témy a potreby projektu: - úvod do schémy RZV (plagát, 50 ks) - elektrozariadenia v systéme RZV (leták 400 ks) - nálepky na e-boxy pre propagáciu spätného odberu a účelu umiestnenia e-boxu (10 ks) 6.2 Zrealizovaný „EPR week“ - kampaň, propagačné aktivity, diskusie, anketa a pod. a tematický workshop k záveru projektu pre relevantné subjekty z rôznych úrovní systému RZV. Zabezpečená distribúcia časti vypracovaných propagačných materiálov.	50 výtlačkov plagátu 400 výtlačkov letáku 10 ks infonálepiek Zvýšená motivácia, informovanosť a povedomie zástupcov relevantných zúčastnených subjektov	Žiadateľ + Partner

3.4. Aktivity projektu a vstupy

1. Spolupráca projektového tímu žiadateľa a MD partnera pri spracovávaní analýzy existujúcej moldavskej legislatívy a všetkých súvisiacich dokumentov v odpadovom hospodárstve, zhodnotení aktuálnej situácie a mieru súčasného uplatňovania jednotlivých prvkov Rozšírenej zodpovednosti výrobcov v moldavskej praxi, a taktiež vyhodnotení súčasného stavu systému spätného zberu odpadov so zameraním na elektroodpady. Zhrnutie nedostatkov a potrieb pre dosiahnutie efektivity RZV.

V aktivite musí partner sprostredkovať prehľad o najaktuálnejšom dianí v odpadovom hospodárstve v Moldavsku z legislatívneho a praktického hľadiska aj so zameraním sa na elektroodpady.

Úvodné pracovné stretnutie SK projektového tímu s partnerom v MD pre stanovenie jednotlivých krokov a celkové plánovanie projektu.

Úvodný workshop pre zainteresované subjekty z rôznych fáz cyklu systému RZV - cca 25 zástupcov.

Potrebné vstupy:

- cestovné, ubytovacie, stravné náklady a cestovné poistenie pre vycestovanie projektového manažéra žiadateľa na pracovné stretnutie v Moldavsku v rozsahu 1 deň (+2 dni cesta)
- mzda zúčastneného zástupcu SK tímu (PM)
- priestory, technika a občerstvenie
- tlmočenie
- kancelárske a administratívne potreby

2. Práca SK tímu pri spracovaní prehľadu základných administratívnych a technických požiadaviek a prvkov systému RZV so zameraním na elektrozariadenia. Následne bude SK tím spolupracovať s MD partnerom na prispôbení pripraveného prehľadu tak, aby boli zohľadnené možnosti a vhodné spôsoby jeho aplikovania v MD s prihliadnutím na ekonomickú, sociálnu a environmentálnu udržateľnosť v Moldavsku.

Expert v aktivite využijú svoje skúsenosti a prax s legislatívou, technickými náležitosťami v oblasti odpadového hospodárstva, systému spätného zberu elektroodpadov, schémy RZV, Organizácií zodpovednosti výrobcov a koordinačných centier.

Potrebné vstupy:

- koordinácia prác pri spracovaní prehľadu, spolupráca oboch tímov
- mzdy expertov, podieľajúcich sa na vypracovaní prehľadu základných požiadaviek RZV s uplatniteľnosťou v Moldavsku

3. Tréning pre štátnu správu a výrobcov ako narábať s novým informačným systémom, tréning pre výrobcov elektrozariadení k registračnému systému a školenie so zástupcom Organizácie zodpovednosti výrobcov / Koordinačného centra pre vyhradený prúd výrobkov (elektrozariadenia) zo Slovenska, spolu plánovaných cca 80 účastníkov.

Aktivita zameraná na vyškoľenie štátnej správy a výrobcov k správne mu používaniu novo zavedeného informačného systému (vrátane registra povinných osôb v RZV) a vyškoľenie relevantných subjektov (výrobcov) na systém registrácie pod schémou RZV a podrobnosti k problematike konkrétneho prúdu odpadov z vyhradených výrobkov – elektrozariadení v systéme RZV

Potrebné vstupy:

- cestovné, ubytovacie, stravné náklady a cestovné poistenie pre vycestovanie 3 SK expertov do Moldavska v rámci školení a tréningov v rozsahu 3 dni (+2 dni cesta)
- mzdy expertov zodpovedných za organizáciu a odborné zabezpečenie tréningov a školení
- priestory, technika a občerstvenie
- cestovné náklady pre účastníkov tréningov a školenia.
- kancelárske a administratívne potreby

4. Vypracovanie technického návrhu, obsahujúceho súbor potrebných zmien a doplnenie existujúceho systému RZV, zavedenej platnej legislatívy, spätného zberu elektrozariadení a pod. V aktivite budú dôležité znalosti a praktické skúsenosti s legislatívou RZV a spôsobom fungovania jednotlivých prvkov schémy.

Potrebné vstupy:

- mzda experta zodpovedného za vypracovanie technického návrhu

5. V aktivite sa počíta s nákupom 5 ks kontajnerov na vhadzovanie malých elektrospotrebičov po dobe životnosti, zabezpečením logistiky a ich distribúcie vrátane umiestnenia na vhodné vyselektované miesta s vysokou návštevnosťou obyvateľov s prihliadnutím na umožnenie ich vyprázdňovania.

Potrebné vstupy:

- finančné náklady na nákup kontajnerov
- finančné náklady na prepravu kontajnerov a umiestnenie na vyselektované miesta
- mzda experta zodpovedného za nákup a logistiku
- mzda experta koordinujúceho logistiku a umiestnenie v MD

6. Zabezpečenie informovanosti o systéme RZV a osveta zainteresovaných subjektov a verejnosti so zameraním na elektrozariadenia, prednosti ich zaradenia do tejto schémy s prízvukom na funkčné, ekonomické a environmentálne aspekty.

V aktivite sa zabezpečí aj sprostredkovanie informácií o umiestnení kontajnerov na vhadzovanie malých elektrospotrebičov po dobe životnosti a o ich úlohe v systéme RZV (umiestnenie plagátu, informačných nálepiek).

Budú vypracované a vytlačené propagačné materiály na tému RZV a elektroodpadov (plagáty, letáky).

„EPR week“ (3 dni) –kampaň, propagačné aktivity, diskusie, ankety + záverečný workshop k projektu (počas posledného dňa „EPR week“ pre cca 30 zástupcov zainteresovaných subjektov na tému RZV, apelovanie na potrebu zapojenia sa relevantných subjektov do kolektívneho systému nakladania s elektroodpadom. Prezentovanie dosiahnutých výsledkov v rámci projektu a vyzdvihnutie možných pozitívnych dopadov v budúcnosti, šírenie vypracovaných propagačných materiálov.

Záverečná pracovná cesta expertov do Moldavska pre vyhodnotenie projektu, účasť na workshope a čiastočné podieľanie sa na kampani „EPR week“.

Potrebné vstupy:

- cestovné, ubytovacie a stravné náklady, cestovné poistenie PM a 3 expertov žiadateľa počas záverečnej pracovnej cesty v Moldavsku v rozsahu 3 dní (+ 2 dni cesta)
- mzdy zúčastnených expertov
- zabezpečenie priestorov, techniky a občerstvenia
- tlmočenie
- kancelárske a administratívne potreby

- materiály potrebné pre účely aktivity „EPR week“
- náklady na tlač 400 kópií informačného letáku
- náklady na tlač 50 kópií informačného plagátu
- náklady na tlač 10 ks informačných nálepiek na umiestnené zberové kontajnery

3.5 . Predpoklady a riziká, opatrenia na ich minimalizovanie

Riziko	Posúdenie		Plán na zníženie rizika
	Pravdepodobnosť nízka/stredná/vysoká	Dopad [malý/stredný/závažný]	
Zmeny v politickom smerovaní krajiny	Nízka	Stredný	Riziko žiadateľ ani partner nevie ovplyvniť
Administratívne prekážky	Nízka	Malý	Do projektu je zapojený osvedčený partner, s ktorým má žiadateľ dobré skúsenosti
Environmentálne katastrofy	Nízka	Malý	Vyššia moc
Externé ovplyvnenie politickej situácie	Nízka	Stredný	Riziko nevieme ovplyvniť

3. 6. Prierezové témy

Ochrana životného prostredia a s tým súvisiaca zmena klímy je hlavným motívom projektu. Moldavsko je zmluvnou stranou viacstranných environmentálnych dohovorov, kde sa snaží v rámci svojich možností si plniť svoje zmluvné povinnosti. Má však nedostatok odborných, technických a finančných kapacít. Žiadateľ vo svojich predchádzajúcich aktivitách pravidelne poskytuje asistenciu Moldavsku v rámci svojich možností v oblasti odpadového hospodárstva predovšetkým pri tvorbe legislatívneho rámca. Manažment odpadov a chemických látok má za cieľ ochranu životného prostredia a zmenu klímy .

Rodová rovnosť je v projekte dodržaná účasťou odborníkov v projektovom tíme žiadateľa ako aj partnera. Hlavným kritériom pre výber externých expertov do projektu je ich odbornosť, jazyková znalosť a aktívny a zodpovedný prístup k problematike.

Dobrá správa vecí verejných je podložená zameraním problematiky a zložením pracovných tímov. Výsledky a výstupy projektu slúžia predovšetkým k dobrej správe vecí verejných.

Vzhľadom k tomu, že projekt a jeho úspešná implementácia má za cieľ ochranu životného prostredia a ľudského zdravia je predložený projekt zaistením ľudských práv a ľudskej dôstojnosti.

4. PERSONÁLNE KAPACITY PRE REALIZÁCIU PROJEKTU - PERSONÁLNA MATICA

PERSONÁLNA MATICA						
Projektový tím	Meno a priezvisko	Funkcia v projekte	Číslo podpoložky v rozpočte	Aktivity, ktoré bude zabezpečovať v rámci projektu	Obdobie vykonáva-nia práce	Rozsah práce (osobo/deň)
	Dana Lapešová, RNDr.	Projektový manažér		Celkové riadenie projektu, organizácia aktivít, komunikácia s partnerom, zodpovednosť za správnu implementáciu projektu a predkladanie monitorovacích správ	Počas celého obdobia realizácie projektu	10/2017 60/2018 20/2019
	Jašíková Ivana, Ing.	Projektový asistent		Organizácia aktivít, administratívne práce, pomoc manažérovi pri riadení, archivácia zložiek po ukončení projektu	Počas celého obdobia realizácie projektu	8/2017 48/2018 18/2019
	Andrea Očenášová, Mgr.	Finančný manažér		Finančné riadenie, vytvorenie samostatného účtu projektu, vedenie dokladov o finančnom krytí projektu, predloženie vyúčtovania agentúre, záverečné vyúčtovanie	Počas celého obdobia realizácie projektu	6/2017 36/2018 20/2019
	Tatiana Tugui	Projektový manažér / legislatívny expert na RZV Moldavsko		Úzka spolupráca s expertmi projektu, koordinácia realizácie projektu v Moldavsku, poskytovanie potrebnej národnej legislatívy a iných podkladov z praxe v odpadovom hospodárstve Moldavska, spolupráca so zložkami MŽP Moldavska	Počas celého obdobia realizácie projektu	11/2017 68/2018 17/2019
	Maria Popescu	Finančný manažér, Moldavsko		Finančné riadenie, vytvorenie samostatného účtu projektu, vedenie dokladov o finančnom krytí projektu, predloženie vyúčtovania agentúre, záverečné vyúčtovanie	Počas celého obdobia realizácie projektu	7/2017 42/2018 11/2019
Odborný personál	Šimkovicová Viera, Ing.	Externý expert		Podieľanie sa na vypracovaní analýzy existujúcej MD legislatívy a podporných dokumentov v odpadovom hospodárstve, prehľadu legislatívnych a technických požiadaviek a prvkov systému RZV a technického návrhu na doplnenie, resp. zmeny v existujúcom systéme RZV, odborný vstup pri vypracovávaní propagačných materiálov pre osvetu a šírenie informácií o systéme RZV	Počas celého obdobia realizácie projektu	84/2018 42/2019
	Podľa výsledku výberového konania	Externý expert		Podieľanie sa na vypracovaní analýzy existujúcej MD legislatívy a podporných dokumentov v odpadovom hospodárstve, prehľadu legislatívnych a technických požiadaviek a prvkov systému RZV a technického návrhu na doplnenie, resp. zmeny v existujúcom systéme RZV, odborný vstup pri vypracovávaní propagačných	Počas celého obdobia realizácie	60/2018 20/2019

				materiálov pre osvetu a šírenie informácií o systéme RZV	projektu	
	Martin Jakuš, Ing.	Junior expert		Podieľanie sa na vypracovaní analýzy existujúcej MD legislatívy a podporných dokumentov v odpadovom hospodárstve, prehľadu legislatívnych a technických požiadaviek a prvkov systému RZV, technického návrhu na doplnenie, resp. zmeny v existujúcom systéme RZV, propagačných materiálov pre osvetu a šírenie informácií o systéme RZV, zabezpečovaní nákupu a distribúcie kontajnerov na elektroodpad	Počas celého obdobia realizácie projektu	12/2017 70/2018 24/2019
	Tatiana Echim	Technický expert / expert na tréning a reporting, Moldavsko		Zodpovednosť za podporu implementácie projektu v Moldavsku, organizáciu stretnutí Riadiaceho výboru, komunikáciu s kompetentnými orgánmi v Moldavsku, podieľanie sa na návrhu na doplnenie, resp. zmeny v existujúcom systéme RZV, vypracovaní propagačných materiálov pre osvetu a šírenie informácií o systéme RZV, zabezpečovaní nákupu a distribúcie kontajnerov na elektroodpad, školenie zainteresovaných strán	Počas celého obdobia realizácie projektu	9/2017 57/2018 14/2019
	Podľa výsledku výberového konania	Externý expert na školenie, Slovensko		Podieľanie sa na školení zainteresovaných strán, zameranom celkovo na systém RZV, ale aj konkrétne na funkcie Organizácie zodpovednosti výrobcov a na kolektívny systém nakladania s odpadom z vyhradených výrobkov	Príprava pred cestou a počas pracovnej cesty v MD so školením + konzultácia	12/2018
	Podľa výsledku výberového konania	Technický a legislatívny expert, Moldavsko		Poskytnutie technických podkladov k implementácii projektu, spolupráca so senior expertmi. Bude vybraný výberovým konaním počas realizácie projektu.	Počas celého obdobia realizácie projektu	10/2017 60/2018 15/2019
	Natalia Efros	Technický expert, Moldavsko		Podieľanie sa na vypracovaní analýzy súčasného stavu v OH Moldavska, úzka spolupráca s expertmi projektu pri organizácii a odbornom zabezpečovaní workshopov a školení v rámci projektu, spolupráca pri vypracovaní propagačných materiálov pre osvetu a šírenie informácií o systéme RZV	Počas celého obdobia realizácie projektu	7/2017 50/2018 23/2019
Ostatný personál						

5. PLÁN REALIZÁCIE A MONITORINGU PROJEKTU

5.1 Časový harmonogram aktivít projektu

Aktivita číslo a názov	Novemb er 2017	Decemb er 2017	Január 2018	Február 2018	Marec 2018	Apríl 2018	Máj 2018	Jún 2018	Júl 2018	Implementujúci subjekt
1. Analýza existujúcej legislatívy, dokumentov a súčasného stavu v odpadovom hospodárstve a RZV Moldavska, úvodné stretnutie u partnera a workshop pre zainteresované subjekty										Žiadateľ/Partn er
2. Spracovanie prehľadu základných administratívnych a technických požiadaviek a prvkov systému RZV so zameraním na elektrozariadenia a s uplatniteľnosťou v Moldavsku, špecifikácia zainteresovaných subjektov										Žiadateľ/Partn er
3. Tréning pre štátnu správu a tréning pre výrobcov elektrozariadení, školenie k vyhradenému prúdu výrobkov (elektrozariadenia) v MD										Žiadateľ/Partn er
4. Vypracovanie technického návrhu na doplnenie, resp. zmeny v existujúcom systéme RZV a v zavedenej platnej legislatíve										Žiadateľ
5. Zabezpečenie nákupu a distribúcie kontajnerov na vhadzovanie malých elektrospotrebičov po dobe životnosti a ich vhodné umiestnenie na vyselektované miesta										Žiadateľ/Partn er
6. Šírenie informácií o systéme RZV a osвета so zameraním na elektrozariadenia, príprava a tlač propagačných materiálov, „EPR week“ – kampaň, propagačné aktivity, diskusie + workshop pre zainteresované subjekty a záverečné stretnutie u partnera										Žiadateľ/partn er

Aktivita číslo a názov	August 2018	Septemb er 2018	Október 2018	Novem- ber 2018	Decem- ber 2018	Január 2019	Február 2019	Marec 2019	Apríl 2019	Implementujúci subjekt
1. Analýza existujúcej legislatívy, dokumentov a súčasného stavu v odpadovom hospodárstve a RZV Moldavska, úvodné stretnutie u partnera a workshop pre zainteresované subjekty										Žiadateľ/Partn er
2. Spracovanie prehľadu základných administratívnych a technických požiadaviek a prvkov systému RZV so zameraním na elektrozariadenia a s uplatniteľnosťou v Moldavsku, špecifikácia zainteresovaných subjektov										Žiadateľ/Partn er
3. Tréning pre štátnu správu a tréning pre výrobcov elektrozariadení, školenie k vyhradenému prúdu výrobkov (elektrozariadenia) v MD										Žiadateľ/Partn er
4. Vypracovanie technického návrhu na doplnenie, resp. zmeny v existujúcom systéme RZV a v zavedenej platnej legislatíve										Žiadateľ
5. Zabezpečenie nákupu a distribúcie kontajnerov na vhadzovanie malých elektrospotrebičov po dobe životnosti a ich vhodné umiestnenie na vyselektované miesta										Žiadateľ/Partn er
6. Šírenie informácií o systéme RZV a osвета so zameraním na elektrozariadenia, príprava a tlač propagačných materiálov, „EPR week“ – kampaň, propagačné aktivity, diskusie + workshop pre zainteresované subjekty a záverečné stretnutie u partnera										Žiadateľ/partn er

5.2 Monitorovací plán

Monitorovacia cesta č.	Pozícia osoby, ktorá monitorovaciu cestu vykoná	Obdobie, v ktorom sa monitorovacia cesta má uskutočniť (predbežný plán)	Výstupy a ich indikátory, ktoré budú v rámci monitorovacej cesty hodnotené	Riziká, ktoré sa budú posudzovať	Zdroje overenia, dokumenty a zdroje, z ktorých budú čerpané informácie a údaje
1.	PM	12/2017	Predstavenie projektu zainteresovaným subjektom v OH	Aktívna účasť	Správa zo ZSC, prezentácia PM, zoznam účastníkov
2.	3 experti žiadateľa	03/2018	Pripravenosť na požiadavky nového zákona o odpadoch, ktorý bude platný od 23.12.2017	Aktívna účasť zainteresovaných subjektov MD	Správy zo ZSC, podklady, prezentácie, zoznam účastníkov
3.	PM + 3 experti žiadateľa	02/2019	Prezentácia výstupov projektu	Aktívna účasť zainteresovaných subjektov MD	Správy zo ZSC, podklady, prezentácie, zoznam účastníkov

6. KOMUNIKAČNÝ PLÁN (MAX. ½ STRANY)

6. 1. Komunikačný plán prezentácie výstupov projektu

Úvodné stretnutie k prezentácii projektu bude realizované na národnej úrovni za účasti PM žiadateľa. Žiadateľ a partner predstavia projekt, donorskú inštitúciu, predpokladané aktivity a očakávané výstupy a výsledky projektu.

Zámery projektu budú prezentované na prvom pracovnom stretnutí u partnera, kde plánujeme predstaviť Oficiálny rozvojový program, inštitúciu žiadateľa ako aj špecifické ciele projektu, jeho jednotlivé aktivity a nutné kroky, ktoré povedú k dosiahnutiu naplánovaných výstupov a výsledkov predstaví žiadateľ počas svojej prvej misie, ktorá bude súčasťou setu workshopov zameraných na prácu s registrom pre rôzne subjekty, ako štátna správa, súkromný sektor, asociácie zainteresované v problematike odpadového hospodárstva v prvom kvartáli 2018. Predpokladá sa stretnutie so zainteresovanými subjektmi. Žiadateľ sa bude snažiť o medializáciu projektu u partnera.

Skutočne zrealizované výstupy a dosiahnuté výsledky budú prezentované na záverečnej misii k projektu u partnera, kde bude prebiehať tzv. týždeň zameraný na rozšírenú zodpovednosť výrobcu (EPR week).

Oficiálnu rozvojovú pomoc ako aj predložený projekt bude žiadateľ prezentovať v rámci svojich aktivít na národnej úrovni (napr. verejný odpočet úloh žiadateľa, semináre, medzinárodné workshopy), ale aj v rámci svojich medzinárodných aktivít v zahraničí. Žiadateľ má zriadené v rámci organizačnej štruktúry aj regionálne centrum Bazilejského dohovoru, ktoré od roku 1997 spolupracuje s krajinami strednej a východnej Európy v rámci environmentálneho programu pri OSN.

Okrem prezentácií bude projekt dávaný do povedomia aj ako publikovaná informácia vo Výročnej správe žiadateľa, v slovenskej odbornej tlači (Enviromagazín, Odpady-portál) ako aj v newsletteri vydávanom Sekretariátom Bazilejského dohovoru.

Projekt bude dávaný do verejného povedomia nielen žiadateľom, ale aj partnerom. Zodpovednou osobou za publicitu budú projektoví manažéri u žiadateľa a u partnera.

Ako komunikačné nástroje budú použité prezentácie v slovenskom a anglickom jazyku (žiadateľ) a v rumunskom a ruskom (partner). Podobne to bude aj pri prezentácii v odbornej tlači.

Cieľovou skupinou sú všetky subjekty zainteresované v odpadovom hospodárstve z rôznych sektorov (vládneho, mimovládneho, privátneho), združení a asociácií. Rozšírená zodpovednosť výrobcu (vzhľadom k tomu, že v Moldavsku priamo výrobcov elektrických a elektronických zariadení priamo nemajú) sa týka dovozcov ako aj distribútorov týchto zariadení.

Dôležitú úlohu tu má aj informovanosť a zvyšovanie povedomia verejnosti, aby boli informovaní, že e-odpad nepatrí na neriadenú skládku alebo sa nevyhadzuje na najbližšie smetisko.

Projekt bude dávaný do povedomia aj vývesnou tabuľou u žiadateľa a partnera.

7. FINANČNÉ INFORMÁCIE (MAX. 1 STRANA)

7. 1. Rozpočet (komentár k rozpočtu)

Názov položky	Jednotková cena (EUR)	Počet jednotiek	Spolu (EUR)	Poznámky – spôsob výpočtu
1.1.01. Prenájom priestorov - workshop	150,00	1	150,00	1-dňový úvodný workshop pre vybrané zainteresované subjekty odpadového hospodárstva
1.1.02. Občerstvenie - workshop	15,00	25	375,00	1-dňový úvodný workshop pre vybrané zainteresované subjekty odpadového hospodárstva
1.1.03. Tlmočenie - workshop	50,00	4	200,00	1-dňový úvodný workshop pre vybrané zainteresované subjekty odpadového hospodárstva
1.1.04. Prenájom techniky - workshop	150,00	1	150,00	1-dňový úvodný workshop pre vybrané zainteresované subjekty odpadového hospodárstva
1.2.01. Preklad	7,00	50	350,00	Preklad vypracovaného prehľadu požiadaviek systému RZV
1.2.02. Prenájom priestorov - 3-dňový tréning	150,00	3	450,00	3-dňová vzdelávacia aktivita pre štátnu správu a výrobcov vybraných výrobkov
1.2.03. Občerstvenie - 3-dňový tréning	15,00	80	1200,00	3-dňová vzdelávacia aktivita pre štátnu správu a výrobcov vybraných výrobkov
1.2.04. Okrúhle stoly s EPR	700,00	2	1400,00	Diskusie na tému RZV – dodávateľsky
1.2.05. EPR week	2200,00	1	2200,00	Informačná kampaň „EPR week“ s rôznymi aktivitami - dodávateľsky
1.3.01 Kontajnery (e-boxy)	200,00	5	1 000,00	Kovový kontajner na vhadzovanie malého elektroodpadu (max rozmery 120x60x60 cm)
1.3.02 Doprava kontajnerov	700,00	1	700,00	Doprava kontajnerov zo Slovenska do Moldavska dopravnou spoločnosťou (cca 1400 km)
1.3.03 Nálepky na e-boxy	2,00	10	20,00	Infonálepky na označenie kontajnera na elektroodpad + info o systéme spätného zberu v RZV (rozmer podľa veľkosti prednej steny kontajnera)
1.4.01. Tlač plagátu	0,45	50	22,50	Informačný plagát na tému systém spätného zberu v RZV, pre verejnosť
1.4.02. Tlač letáku	0,20	400	80,00	Informačný leták na tému elektrozariadenia v systéme RZV, pre výrobcov / samosprávy
1.4.03. Prenájom priestorov -	150,00	1	150,00	1-dňový záverečný workshop pre

záverečný workshop				vybrané zainteresované subjekty odpadového hospodárstva
1.4.04. Prenájom techniky - záverečný workshop	150,00	1	150,00	1-dňový záverečný workshop pre vybrané zainteresované subjekty odpadového hospodárstva
1.4.05. Občerstvenie - záverečný workshop	15,00	30	450,00	1-dňový záverečný workshop pre vybrané zainteresované subjekty odpadového hospodárstva
1.4.06. Tlmočenie - záverečný workshop	50,00	4	200,00	1-dňový záverečný workshop pre vybrané zainteresované subjekty odpadového hospodárstva
2.1.01 Šimkovicová Viera, Ing. – Senior expert	125,00	126	15 750,00	Externý expert, počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
2.1.02 Senior Expert 2	125,00	80	10 000,00	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
2.1.03 Jakuš Martin, Ing. – Junior expert	44,35	106	4 701,10	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
2.1.04 Externý expert na školenie	125,00	12	1 500,00	Počas aktivity Tréning pre štátnu správu a pre výrobcov elektrozariadení
2.2.01 Technical and legal expert - MD	90,00	85	7 650,00	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
2.2.02 Technical / Training & Reporting expert - MD	100,00	80	8 000,00	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
2.2.03 Technical expert - MD	100,00	80	8 000,00	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
2.3.01 Ubytovanie Kišiňov	100,00	30	3 000,00	Ubytovanie slov. expertov počas prac. stretnutí a workshopov v Moldavsku, spolu 30 nocľahov v rámci aktivít 1, 3 a 6
2.3.02 Denné diéty v Moldavsku	40,00	38	1 520,00	40 EUR/deň stravné na celkovo 38 osobodní počas pracovných stretnutí a workshopov v rámci aktivít 1, 3 a 6
2.4.01 Cestovné náklady SK-MD	400,00	8	3 200,00	Spiatočné letenky + transfer na letisko (aktivity 1, 3 a 6)
2.4.02 Cestovné poistenie	2,30	38	87,40	Cestovné poistenie počas pobytu v Kišiňove v rámci aktivít 1, 3 a 6 pre 38 osobodní
3.2.01 Projektový manažér - MD	100,00	96	9 600,00	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
3.2.02 Finančný manažér - MD	70,00	60	4 200,00	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
4.1.01 Cestovné Moldavsko	0,20	6 000	1 200,00	Cesty MD expertov v rámci návštev relevantných subjektov RZV– 6 000 km x 0,2 € na vlastnom aute
4.2.02. Cestovné pre účastníkov 3-dňového tréningu	6,00	70	420,00	Úhrada za cestovné náklady pre účastníkov tréningu / školenia

6.1.01. Audit v r. 2018	800,00	1	800,00	Zabezpečenie auditu na časť projektu realizovanú v rokoch 2017 a 2018 (14 mesiacov)
6.1.02. Audit v r. 2019	300,00	1	300,00	Zabezpečenie auditu na časť projektu realizovanú v roku 2019 (4 mesiace)
7.1.01 Režijné náklady Moldavsko	100,00	18	1 800,00	18 mesiacov x 100 € odhad na základe skutočných režijných nákladov partnera
9.1.01 Projektový manažér - SK	78,24	90	7 041,60	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
9.1.02 Finančný manažér - SK	65,05	62	4 033,10	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
9.1.03 Asistent - SK	54,47	74	4 030,78	Počet dní je v jednotlivých mesiacoch rôzny podľa potreby a náročnosti jednotlivých aktivít
9.3.01 Režijné náklady Slovensko	100,00	18	1 800,00	18 mesiacov x 100 € odhad na základe skutočných režijných nákladov žiadateľa
SPOLU			107 881,48 EUR	

8. UDRŽATEĽNOSŤ (MAX. 3 STRANY)

8.1. Finančná, inštitucionálna a manažérska udržateľnosť

Zavedenie rozšírenej zodpovednosti výrobcov elektrozariadení bolo jedným z odporúčaní v predchádzajúcich projektoch, ktoré žiadateľ realizoval v spolupráci s partnerom so zameraním na vytvorenie systému pre environmentálne vhodné nakladanie s odpadom z elektrických a elektronických zariadení. Expertky žiadateľa odporúčali prijať tento systém a počas projektu zameraného na technickú podporu legislatívneho rámca za aktívnej podpory partnera bol tento systém prijatý a odsúhlasený ekonomickou komisiou na Ministerstve hospodárstva. Partner sa na základe odporúčaní expertov žiadateľa a odbornej diskusie národných zainteresovaných subjektov rozhodol pre model rozšírenej zodpovednosti výrobcu a tak pripravil technickú vyhlášku. Po vytvorení legislatívneho rámca pre environmentálne vhodné nakladanie s odpadom z elektrických a elektronických zariadení je potrebné začať budovať infraštruktúru a zamerať sa na investičné aktivity. Je potrebné vytvoriť celkový systém zberu, zberné miesta (dvory), zabezpečiť na svojich predajných miestach spätný odber elektroodpadu logistiku zvážania elektroodpadu na zberné miesta, vytvoriť vhodné podmienky na prípravu na opätovné použitie recykláciu jednotlivých častí elektroodpadu a izoláciu nebezpečných látok.

Expert v predchádzajúcom projekte odporúčali budovanie menších prevádzok na ručné rozoberanie elektroodpadov s cieľom separovania jednotlivých jeho zložiek. Výhodou takýchto zariadení je možnosť zamestnania ľudí s nižšou kvalifikáciou a vytvorenie týchto pracovných miest si nevyžaduje vysoké náklady.

Partnerovi sa odporúčalo, v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami, zvyšovať environmentálne povedomie u obyvateľstva, aby sa stalo prirodzeným odnieť nefunkčné elektrozariadenie na zberné miesto a nie do nádob na komunálny odpad. Tu je vodné využiť na propagáciu dennú tlač, periodiká, plagáty, vzdelávacie programy pre školy a médiá.

Dôležitú úlohu kontrolného orgánu by mala mať environmentálna inšpekcia.

8.2. Zapojenie cieľových skupín a konečných príjemcov

Projektový návrh bol pripravený v spolupráci žiadateľa s partnerom. Vychádzalo sa zo záverov dvoch predchádzajúcich projektov, ktoré boli zamerané na vytvorenie systému pre environmentálne vhodné nakladanie s odpadom z elektrických a elektronických zariadení a z technickej pomoci pri príprave samotnej legislatívy a časti informačného systému. Žiadateľ pri svojich návrhoch vychádzal zo skúseností pri zavádzaní rozšírenej zodpovednosti výrobcu v Slovenskej republike a zo skúseností, ktoré získal pri pracovných pobytoch u partnera. Partner v rámci projektu realizovaného v rokoch 2013/2014 vyjadril záujem o tento spôsob manažmentu e-odpadu, čo potvrdila a odsúhlasila ekonomická komisia aj na rokovaní na Ministerstve hospodárstva Moldavskej republiky.

Zavedenie rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre vybrané prúdy odpadov je súčasťou legislatívy EÚ, ktorú majú záujem krajiny strednej a východnej Európy implementovať do národnej legislatívy týkajúcej sa nakladania s odpadom. Expertná pracovná skupina Bazilejského dohovoru, ktorej je žiadateľ členom pripravila návrh príručky na zavedenie RZV. Zameranie projektu, jeho hlavné aktivity sú replikovateľné aj v ostatných krajinách, ktorým Slovenská republika poskytuje oficiálnu rozvojovú pomoc. Žiadateľ má niekoľko požiadaviek z krajín s prechodovou ekonomikou o asistenciu pri zavádzaní rozšírenej zodpovednosti výrobcu pre vybrané prúdy odpadov.

8.3. Primeraná technológia

Projekt predpokladá nákup 5 kusov e-boxov, interiérových zariadení na zber drobného elektroodpadu, batérií a akumulátorov. Zariadenia podľa špecifikácie v prílohe č.5 by mali byť rozmiestnené v obchodných centrách, boli by označené donorskou inštitúciou a na aký účel slúžia. Umiestnenie takýchto zariadení v priestoroch, ktoré navštevuje väčší počet obyvateľov slúži na zvyšovanie environmentálneho povedomia v krajine, v ktorej je to veľmi žiadané.

9. INFORMÁCIE O ŽIADATEĽOVI A PARTNEROCH PROJEKTU (MAX. 5 STRÁN)

9.1. Profil žiadateľa

Právna forma žiadateľa	Štátna príspevková organizácia		
Dátum a číslo registrácie	1.7.1993		
Počet zamestnancov resp. spolupracujúcich SZČO – ak relevantné	234		
Hlavná oblasť pôsobenia	Plnenie odborných úloh starostlivosti o životné prostredie pre MŽP SR a ostatné orgány štátnej správy		
Počet rokov pôsobenia žiadateľa v danom regióne	24		
Finančná kapacita žiadateľa	Výnosy/príjmy organizácie	rok 2015	7 669 523,32 €
		rok 2016	10 329 744,90€
	Náklady/výdavky organizácie	Rok 2015	7 633 527,47 €
		Rok 2016	8 927 869,04 €

9.2. Kapacita žiadateľa manažovať a implementovať projekt

Názov projektu:		Sektor: uveďte sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD			
	Celková		Dotácia/finančný		

Miesto realizácie	hodnota projektu (EUR)	Donor	príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Moldavsko		SAMRS		2017/2018	

Názov projektu: Zvyšovanie environmentálneho povedomia a odborných kapacít s cieľom znižovania environmentálneho rizika spôsobeného e-odpadom v Moldavsku		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Moldavsko	23 260 USD	PACE	23 260 USD	2015/2016	

Hlavným cieľom bolo napomôcť environmentálne vhodnému nakladaniu s e-odpadom v Moldavsku, pričom projekt riešil dve základné oblasti:

- zber dát potrebných pre stanovenie efektívneho systému nakladania s elektroodpadom v krajine s cieľom podporiť relevantnú EÚ legislatívu. Bol vykonaný prieskum ohľadom prítomnosti starej výpočtovej techniky vo vzdelávacích inštitúciách v rámci stanovenej pilotnej zóny pomocou vypracovaného dotazníka. Výsledky boli vyhodnotené a na ich základe boli vypracované odporúčania a vypracované informačné materiály na zvýšenie povedomia verejnosti pomocou masmédií.
- organizácia kampane pre zvýšenie povedomia verejnosti o správnom manažmente elektroodpadov a rizikách spojených s nesprávnym nakladaním s takýmto odpadom, so zameraním sa na neziskové organizácie a vzdelávací sektor. Za účasti masmédií a v spolupráci so spracovateľskou spoločnosťou bola uskutočnená akcia v pilotnej zóne.
- Školenie škopiteľov pre manažérov škôl v pilotnej zóne odborným partnerom zo Slovenska. Vypracované boli tematické letáky a tréningové materiály a dostupná je i správa z vykonanej aktivity pre budúce možné použitie.

Názov projektu: Budovanie kapacít pre manažment e-odpadu v Srbsku		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Srbsko	93 000 USD	PACE	93 000 USD	2014/2016	

Cieľom projektu bolo zavedenie praktických, ľahko použiteľných ako aj trvalo udržateľných riešení manažmentu toku elektroodpadov v krajine.

Špecifické ciele:

- zlepšenie príslušnej existujúcej legislatívy zameranej na elektroodpad pomocou špecifických legislatívnych a regulačných opatrení, vrátane postupov zameraných na nakladanie a monitoring tokov elektroodpadov, cez zavedenie efektívneho monitorovania a finančných modelov

- zavedenie trvalo udržateľného a výnosného modelu zberu a recyklácie, vytvoreného pri existujúcich licencovaných zberných centrách ako aj malých a stredných podnikoch
- návrh vytvorenia regionálneho zariadenia na spracovanie elektroodpadov, vytvorenie nezávislého monitorovacieho a kontrolného mechanizmu manažmentu elektroodpadov
- vzdelávanie a zvýšenie povedomia o správnom manažmente elektroodpadov so zameraním na ochranu ľudského zdravia, ako aj zo sociálneho a ekonomického pohľadu

Súčasťou projektu bolo i niekoľko pracovných stretnutí projektového tímu s relevantnými odbornými subjektmi zo štátnej administratívy a súkromného sektora. Rovnako i pracovná cesta slovenského experta, ktorý odborne konzultoval prípravu návrhu právneho rámca v súlade so smernicou 2012/19/EU pre elektroodpad a 2011/65/EU zahrňujúc predovšetkým systém zberu a požiadavky na recykláciu ako aj finančný systém, odborne konzultoval aktivity súvisiace s prípravou systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu (EPR) a návrh vytvorenia monitorovacieho a kontrolného mechanizmu manažmentu elektroodpadov. Cennými radami tak prispel k úspešnej realizácii celého projektu.

Názov projektu: Vytváranie kapacít na podporu synergie pri koordinovanej implementácii Bazilejského, Rotterdamského a Štokholmského dohovoru v Bielorusku, Macedónsku a Moldavsku		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Bielorusko, Macedónsko a Moldavsko	46 700 USD	UNEP/SGP	46 700 USD	2014/2015	

Hlavným cieľom projektu bola pomoc spomenutým krajinám regiónu strednej a východnej Európy pri koordinovanej implementácii úloh a cieľov prijatých konferenciou zmluvných strán troch environmentálnych dohovorov (Bazilejského, Rotterdamského a Štokholmského dohovoru) na národnej úrovni, s cieľom ponúknuť výstupy projektu ako vzor pre ostatné krajiny regiónu, prípadne regiónom spojených národov.

Každá zo zainteresovaných krajín v ňom mala svoju špecifickú úlohu vzhľadom na rozdielny stupeň implementácie jednotlivých dohovorov, aktivity ako aj výstupy.

- Aktivita 1 – Zhodnotenie súčasnej situácie v Bielorusku s ohľadom na implementáciu Bazilejského, Rotterdamského a Štokholmského dohovoru

Výstupy: Hodnotiaca správa súčasnej situácie v Bielorusku (právna, inštitucionálna, technická kapacita, databáza chemických látok)

- Aktivita 2 – Budovanie kapacít relevantných inštitúcií v Bielorusku, Macedónsku a Moldavsku

Výstupy: V rámci projektu prebehli národné workshopy v jednotlivých krajinách s cieľom vytvorenia Akčného plánu pre synergickú implementáciu dohovorov zameraných na chemické látky a odpady. Tieto aktivity boli nasledované regionálnym workshopom v Minsku na ktorom sa zúčastnili zástupcovia Bieloruska, Macedónska, Moldavska i zástupca RCBD. Participujúce krajiny sa podelili o skúsenosti ako aj o najlepšie postupy pri vytváraní národných stratégií manažmentu chemických látok a odpadov a Macedónsko prezentovalo vypracovanú schému synergetickej implementácie troch dohovorov.

- Aktivita 3 – Príprava a odstúpenie záverečnej aktivity a záverečných správ. Výstupom projektu je elektronická publikácia, prístupná na stránke RCBD: www.sazp.sk/bcrc.

Názov projektu: Zavedenie environmentálne vhodného nakladania s olovnatými batériami v Stredozemnom regióne		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Albánsko	15 000 USD	UNEP/RoE	15 000 USD	2014/2015	

Celkovým cieľom projektu bola harmonizácia legislatívy v oblasti nakladania s nebezpečnými odpadmi v Albánsku a zároveň podpora zvyšovania kapacít v oblasti manažmentu s nebezpečnými odpadmi a napomôcť zavedeniu efektívneho základu pre plnenie reportingových povinností v súlade s EÚ ako aj Bazilejským dohovorom podľa článkov 13 a 16.

V spolupráci s Ministerstvom životného prostredia Albánska bolo vypracované zhodnotenie situácie v oblasti legislatívy v oblasti nakladania s nebezpečnými odpadmi a to konkrétne manažment nakladania s batériami a akumulátormi, zohľadňujúc ochranu ľudského zdravia a životného prostredia.

Zároveň boli vypracované:

- Návrh kolektívneho systému pre zber a recykláciu a celkového manažmentu nakladania s použitými batériami a akumulátormi
- Návrh registra výrobcov (dovozcov) spolu s manuálom na jeho používanie
- Návrh registračného formulára pre registráciu výrobcov (dovozcov)
- Návrh registračného formulára pre spracovanie dát

Všetky spomínané dokumenty boli vypracované v národnom ale i v anglickom jazyku.

Názov projektu: Technická pomoc pri zavádzaní opatrení pre environmentálne vhodné nakladanie s elektroodpadom do praxe		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Moldavsko	108 730,00	Slovak Aid	92 650,00	2013/2014	

Projekt je v podstate pokračovaním doleuvedeného projektu, kde sa pri výbere hlavných aktivít vychádzalo z výstupov a odporúčaní predchádzajúceho:

Aktivity:

- Úvodné pracovné stretnutie u partnera, jeho súčasťou bol úvodný workshop, kde bol projekt a Oficiálna rozvojová pomoc ako aj žiadateľ predstavený zainteresovaným subjektom zo štátnej sféry ako aj súkromného sektora
- Príprava vyhlášky a s ňou súvisiace konzultácie s expertmi žiadateľa, za účasti právneho experta MD
- Aktivity súvisiace s prípravou registra povinných osôb, v spolupráci s technickým expertom partnera
- Zaškolenie pracovníkov Ministerstva životného prostredia k novej vyhláške a k práci s registrom; organizované partnerom

- Záverečná misia u partnera, ktorej súčasťou bol aj záverečný workshop pre relevantné odborné subjekty

Názov projektu: Zavedenie systému environmentálne vhodného nakladania s odpadom z elektrických a elektronických zariadení		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Moldavsko	103 218,06	Slovak Aid	88 848,06	2011/2013	

Cieľom projektu bolo zavedenie základného systému v manažmente odpadu z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ) berúc do úvahy súčasnú legislatívu Európskej Únie.

OEEZ bol partnerom vybraný ako prioritný prúd odpadov z dôvodu, že je to najrýchlejšie rastúci prúd odpadov čo do kvantity a objemu a niektoré druhy OEEZ obsahujú nebezpečné látky čo pri nevhodnom zaobchádzaní môže mať negatívny vplyv na zdravie človeka a životné prostredie. Moldavsko nemalo vlastné odborné a technické kapacity na vyriešenie tejto problematiky.

Projekt sa realizoval nasledovnými aktivitami:

- Prvé pracovné stretnutie u partnera, ostatných zainteresovaných subjektov v problematike odpadového hospodárstva a úvodný workshop
- Analýza súčasného stavu nakladania s OEEZ, ktorej súčasťou bola analýza legislatívnych predpisov, identifikácia a vytvorenie databázy povinných subjektov v spolupráci s colnou správou, identifikácia s spracovateľských zariadení na OEEZ v Moldavsku
- Návrh komplexného systému nakladania s OEEZ – návrh systému založenom na európskom modeli rozšírenej zodpovednosti výrobcu, návrh tiež legislatívnych predpisov, návrh systému zberu elektorodpadov v krajine, návrh na vybudovanie kapacít na spracovanie OEEZ, návrh inštitucionálneho zabezpečenia vrátane návrhu informačného systému elektroodpadu a návrh systému poskytovania informácií o environmentálne vhodnom nakladaní s OEEZ
- Študijná informačná cesta pre moldavských expertov v SR – šesť expertov navštívilo spracovateľské zariadenia v SR s rôznym typom úrovne spracovania OEEZ
- Záverečný workshop za účasti odborníkov zo sektoru štátnej správy a zainteresovaných subjektov s prezentáciou dvoch možných prístupov buď silnejším vplyvom štátu alebo rozšírenej zodpovednosti výrobcov (súkromný sektor)

Názov projektu: Vytvorenie Geo-Databázy ekologického stavu vojenských území		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD 410			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Mongolsko	29 300,00	NATO PROGRAMME Science for Peace and	29 300,00	2/2013 – 8/2016	

		Security			
--	--	----------	--	--	--

Hlavným cieľom projektu je vytvoriť chýbajúcu geo-databázu vojenských areálov (s dôrazom na činnosť bývalej sovietskej armády) na území Mongolska, s informáciami týkajúcimi sa ich prípadného negatívneho vplyvu na životné prostredie v jednotlivých dotknutých územiach.

Výstupy:

- Literárny prehľad dostupných metód so zameraním na prieskumné práce s dôrazom na vojenské areály
- Geo-Databáza vojenských areálov
- Metodika na prieskum a monitoring pôdy, horninového prostredia a podzemnej vody na lokalitách poškodených činnosťou sovietskej a mongolskej armády
- Výsledky laboratórnych analýz pôdy a podzemnej vody s cieľom určiť stupeň kontaminácie
- Mapy (GIS vrstvy) so zameraním na kontamináciu a poškodenie území v oblasti vojenských areálov Mongolska. Odhad úrovne kontaminácie a degradácie vojenských areálov a ich bezprostredného okolia
- Manažment plán ako strategický dokument na dekontamináciu a rehabilitáciu poškodených vojenských lokalít na území Mongolska

Názov projektu: Manažment riešenia lokalít s výskytom POPs zmesí / pesticídov v Slovenskej republike		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD 410			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Slovensko	312 529,25	OP ŽP	312 529,25	1/2013 – 6/2015	

Cieľom projektu bolo prispieť k riešeniu opatrení v zmysle Národného realizačného plánu Štokholmského dohovoru.

Výstupy:

- Rizikové analýzy vybraných skladov agrochemikálií
- Databáza POPs látok a odpadov
- Štúdia - návrh technológií na zneškodnenie POPs látok a odpadov vrátane odhadu finančných nákladov na bezpečné zneškodnenie
- Propagačné a vzdelávacie akcie a materiály - semináre a záverečná konferencia, postery, publikácie a letáky

Názov projektu: Štátny program sanácie environmentálnych záťaží 2016 - 2021		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD 410			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Slovensko	72 953,00	OP ŽP	72 953,00	4/2015 –	

				12/2015	
--	--	--	--	---------	--

Cieľom projektu je spracovanie nového strategického dokumentu *Štátny program sanácie environmentálnych záťaží 2016 – 2021* pod odbornou gesciou MŽP SR, sekcie geológie a prírodných zdrojov.

ŠPS EZ 2016 – 2021 predstavuje strategický plánovací dokument pre systematické odstraňovanie environmentálnych záťaží na Slovensku, s cieľom postupného znižovania negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží (EZ) na životné prostredie.

ŠPS EZ 2016 – 2021 určil ciele a programové opatrenia zamerané na zlepšenie manažmentu EZ, identifikáciu a prieskum pravdepodobných environmentálnych záťaží, prieskum environmentálnych záťaží, sanáciu environmentálnych záťaží a monitoring environmentálnych záťaží vo vzťahu k časovým horizontom.

Súčasťou ŠPS EZ 2016 – 2021 je zoznam EZ navrhnutých na prieskum, monitoring, prípadne sanáciu vychádzajúcich z údajov uvedených v Informačnom systéme environmentálnych záťaží a v súlade s prioritami z hľadiska ochrany vôd.

Súčasťou ŠPS EZ 2016 – 2021 je aj odpočet plnenia ŠPS EZ za obdobie rokov 2010 – 2015 a obsahuje záväznú a smernú časť.

Názov projektu: Pomoc malým a stredným podnikom pri plnení legislatívnych požiadaviek v oblasti chemickej legislatívy		Sektor: uveďte sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD 410			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Slovensko	235 517,79	OP KaHR	235 517,79	2/2014 – 9/2015	

Projekt bol zameraný na poskytovanie odborných školení a konzultácií / poradenstva v oblasti sumárnej chemickej legislatívy v oblasti registrácie, hodnotenia, autorizácie a obmedzenia chemikálií, v oblasti klasifikácie, označovania a balenia chemikálií a v oblasti používania IT nástrojov IUCLID a CHESAR pre malé a stredné podniky.

V rámci uskutočnených vzdelávacích aktivít a konzultačno-poradenskej činnosti získali MSP poznatky, ktoré prispeli k zabezpečeniu plnenia povinností vyplývajúcich z platných právnych predpisov tak, aby MSP mohli bezproblémovo a bez sankcií podnikáť vo svojej oblasti, čím sa napomáha k zabezpečeniu ich konkurencieschopnosti na trhu.

Výstupy:

- Vzdelávacie aktivity v oblasti chemickej legislatívy
- Konzultácie a poradenstvo za účelom identifikácie konkrétnych povinností dotknutých MSP

Názov projektu: Stratégia nakladania s nebezpečnými odpadmi vrátane realizačných plánov		Sektor: uveďte sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD 24140110157			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Slovensko	1 596 914,60	OPŽP-	1 357 377,41	7/2010 –	

		Kohézny fond EÚ		8/2013	
--	--	--------------------	--	--------	--

Hlavným cieľom projektu bolo predchádzanie vzniku nebezpečných odpadov a obmedzenie zdravotných a environmentálnych rizík.

Špecifickým cieľom projektu bolo zlepšiť systém nakladania s nebezpečnými odpadmi a aplikovať nové poznatky a technológie do stratégie a realizačných plánov.

Dosiahnutie tohto cieľa je možné prostredníctvom navrhnutých opatrení vo vypracovanej stratégii a realizačných plánoch pre vybrané komodity nebezpečných odpadov, ako sú odpady s obsahom azbestu, použité batérie a akumulátory, odpady z elektrických a elektronických zariadení, odpadové oleje a emulzie, odpady s obsahom ortuti, staré vozidlá a odpady z veterinárnej starostlivosti.

Vypracované realizačné plány slúžia ako nástroje na dosiahnutie cieľov v *Programe odpadového hospodárstva SR*, ktoré budú ďalej rozpracované v koncepcných a strategických materiáloch pre rozvoj jednotlivých krajov, miest a obcí. Vypracované strategické dokumenty bude možné využiť aj pri vypracovávaní metodických pokynov a príručiek pre rýchlu realizáciu opatrení, ktoré by mali zabrániť prenikaniu nebezpečných odpadov do niektorých výrobkov.

Výstupy:

- Jednotná stratégia nakladania s vybranými nebezpečnými odpadmi z hľadiska prístupu k nakladaniu, plánovaniu kapacít zariadení, výkonu kontroly a spracovania pravidiel ochrany ŽP a zdravia ľudí na celom území SR
- Realizačné plány nakladania s nebezpečnými odpadmi (7 vybraných komodít)

informácia o projekte bola zverejnená v odbornom časopise „Enviromagazín 2/2014“ a niekoľkých odborných seminároch.

Názov projektu: Stratégia nakladania s odpadom zo zdravotníckej starostlivosti vrátane realizačného plánu		Sektor: uved'te sektor v zmysle výzvy resp. sektor v súlade s DAC/OECD 24140110155			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Slovensko	320 263,20	OPŽP-Kohézny fond EÚ	272 223,72	1/2010 – 9/2013	

Hlavným cieľom projektu bolo predchádzanie vzniku odpadov zo zdravotnej starostlivosti a obmedzenie zdravotných a environmentálnych rizík.

Špecifickým cieľom projektu bolo zlepšiť systém nakladania so zdravotníckym odpadom a aplikovať nové poznatky a technológie do stratégie a realizačného plánu.

Výstupy:

- Stratégia nakladania s odpadmi zo zdravotnej starostlivosti + príloha s podrobnou analýzou relevantných právnych predpisov
- Realizačný plán nakladania s odpadom zo zdravotníckej starostlivosti (jadro tvorí *Akčný plán* pre odpad zo zdravotnej starostlivosti s 32 opatreniami, zadefinovanými zodpovednosťami a termínmi ich plnenia ako aj zdroje financovania) + príloha: *Odborná príručka pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti*
- informácia o projekte bola zverejnená v odbornom časopise „Odpadové hospodárstvo 5/2014“

Projekt bol ukončený záverečným seminárom (september 2013) a jeho výstupy sú verejne dostupné na stránkach www.sazp.sk

9. 3. Profil partnera v prijímajúcej krajine

Partner č. 1	
Názov	Úrad pre prevenciu znečisťovania životného prostredia Moldavskej republiky
Právna forma	
Dátum a číslo registrácie	06.05.2010, IDNO 1010601000106
Hlavná oblasť pôsobenia	Inštitúcia na vedenie a koordináciu projektov prevencie znečisťovania životného prostredia, zahrňujúc podporu pre propagáciu vhodného nakladania s odpadom a chemikáliami v Moldavsku v súlade s medzinárodnými dohodami a smernicami EÚ
Počet zamestnancov – ak relevantné	
Zdroj príjmov	
Opíšte skúsenosti partnera s obdobnými aktivitami ako predpokladá intervencia/uvedte príklady aktivít resp. projektov	Skúsenosti v sektore odpadového hospodárstva: 5 rokov poskytovania lokálneho a medzinárodného poradenstva v predchádzaní znečistenia životného prostredia, vrátane odpadového hospodárstva Vypracovanie Národnej stratégie manažmentu odpadov (2013-2027) Vypracovanie Stratégie manažmentu tuhých odpadov pre južný región (2011-2026) Vypracovanie návrhu zákona o odpadoch Vypracovanie návrhu smernice o elektroodpade, návrhu smernice o skládkovaní odpadov, návrhu smernice o spaľovaní odpadov Inventarizácia skládok odpadu a zostavovanie GIS databázy všetkých lokalít Vypracovanie konceptu a softvéru pre Informačný systém odpadového hospodárstva. Predbežné posúdenie inštitucionálnych, legislatívnych, technických a finančných potrieb pre uskutočniteľnosť zriadenia Centra pre nebezpečné odpady v Moldavskej Republike (prebieha) Vypracovanie národnej stratégie pre manažment ortuti v zmysle Minamatského dohovoru
História spolupráce so žiadateľom	Žiadateľ s partnerom spolupracuje od roku 1997. Žiadateľ úspešne koordinovala ukončil u partnera do dnešných dní štyri projekty, tri boli zamerané na vytvorenie systému na manažment odpadov z elektrických a elektronických zariadení (z toho dva financované oficiálnou rozvojovou pomocou SR). V súčasnosti spolupracujeme na dvoch

	projektoch, jeden je financovaný Slovak Aid a druhý environmentálnym programom pri OSN –UNEP-om. Partner sa pravidelne zúčastňuje na regionálnych workshopoch a tréningoch organizovaných žiadateľom.
--	--